EILANDSRAAD VAN ARUBA
NOTULEN 1983 No. 8

NOTULEN
van de openbare vergadering van de Eilandsraad
op dinsdag 14 juni 1983 des morgens om 8.30 uur.

Behandelde onderwerpen:
1. Goedkeuring van de notulen van de openbare vergadering van:
   - 22 augustus 1973
   - 23 augustus 1976 delen I t/m V
   - 25 september 1978
   - 29 september 1978
   - 19 december 1979 delen I t/m IV
   - 5 november 1980
   - 9 januari 1981
   - 19 januari 1981
   - 21 januari 1981
   - 10 februari 1981
   - 12 maart 1981
   - 21 april 1981; 9.00 a.m.
   - 21 april 1981; 9.00 p.m.
   - 9 september 1981
   - 22 juni 1981.

1.a. Ingekomen stukken:

a. Brief van mej. L. Kelly, coordinatrice van Osticeba, dd. 1 juni 1981 inzake de verspreiding van het blad "Bostin".

b. Brief van S.E.P.A. dd. 7 september 1982 houdende protest tegen "Arugas N.V." met betrekking tot de distributie van gas.

c. Brief van de Minister voor Nederlands-Antilliaanse zaken dd. 20 september 1982 houdende aanbieding van het Koninklijk besluit van 7 september 1982 no. 92 inzake de samenstelling van de Gemengde Commissie toekomst Antillen.

d. Brief van de Interdepartamentale Werkgroep dd. 13 oktober 1982 houdende aanbieding van de Bedrijvenenquette-1982.

e. Brief van de F.T.A. dd. 19 oktober 1982 houdende veroordeling van uitlatingen gedaan in de openbare vergadering van 18 oktober 1982. (Ag.no. 13675)

f. Econotities van december 1982.

g. Afschrift van het landsbesluit van 20 september 1982 no. 1 houdende de eervolle ontheffing van de heer R.R. Zaandam als waarnemend Gezaghebber van het Eilandgebied Aruba.

h. Afschrift van het landsbesluit van 20 december 1982 no. 2 houdende de aanwijzing van de heer E.D. Nicolaas als waarnemend Gezaghebber van het Eilandgebied Aruba.

i. Proces-verbaal van de beediging van de heer E.D. Nicolaas als waarnemend Gezaghebber van het Eilandgebied Aruba.

j. Brief van de wnd. Gezaghebber van het Eilandgebied Aruba dd. 3 januari 1982 no. 5 inzake het gezaghebberschap van Aruba.

k. Afschrift van een door de A.S.O.A. aan de minister-President verzonden telex dd. 4 januari 1982 inzake de benoeming van een Gezaghebber voor het Eilandgebied Aruba.

l. Afschrift van het landsbesluit van 7 januari 1983 no. 1 houdende instelling van de "Werkgroep voorbereiding Ronde Tafel Conferentie".

m. Afschrift van het landsbesluit van 13 januari 1983 no. 9 houdende de eervolle ontheffing van de heer E.D. Nicolaas als waarnemend Gezaghebber van het Eilandgebied Aruba.

n. Bostin no. 5.

o. Een tweetal kerst- en nieuwjaarswensen.

p. -Afschrift van een door de heer A.C. Lopez aan het Bestuurscollege gerichte brief dd. 31 januari 1983 inzake zijn benoeming tot ambtenaar.
-Afschrift van een rappèl brief van de heer A.C. Lopez aan het Bestuurscollege dd. 18 februari 1983.

q. Afschrift van een door de heer U.P. Lopez aan het Bestuurscollege gerichte brief dd. 11 maart 1983 inzake de bij zijn benoeming tot ambtenaar toegekende rang.

r. Brief van de Minister voor Nederlands-Antilliaanse zaken dd. 19 januari 1983 houdende aanbieding van het verslag van het op 7 januari 1983 op grond van artikel 26 E.R.N.A. gehouden gesprek. (Ag.no. 2159)

s. Afschrift van het landsbesluit van 25 januari 1983 no. 7 houdende de aanwijzing van de heer P.P. Kelly als waarnemend Gezaghebber van het Eilandgebied Aruba.

t. Afschrift van de processen-verbaal van 1 februari 1983 van de door de Gezaghebber en de wnd. Gezaghebber van het Eilandgebied Aruba afgelegde belofte ex-artikel 65 van de E.R.N.A.

u. Afschrift van het raadsbesluit van de afdeling Sint Maarten dd. 8 februari 1983 houdende aanwijzing van de delegatie naar de Ronde Tafel Conferentie.

v. Afschrift van het raadsbesluit van het Eilandgebied Bonaire dd. 11 februari 1983 houdende samenstelling van de delegatie naar de Ronde Tafel Conferentie.

w. Brief van de Voorzitter van de Raad van Ministers van het Koninkrijk dd. 21 februari 1983, inzake o.a. de bijwoning van de R.T.C. te Den Haag.

x. International Journal of Government Auditing (januari en april 1983)

y. Afschrift van een door de heer Jose Ruiz aan het Bestuurscollege gerichte brief dd. 3 maart 1983 inzake zijn benoeming in pensioengerechtigde dienst.

z. Afschrift van het landsbesluit van 9 mei 1983 no. 1, houdende een aantal beslissingen met betrekking tot de opening van de zitting der Staten op 10 mei 1983.

2. Brief van het Bestuurscollege dd. 3 maart 1982 betreffende de opheffing van de Prins Bernhardschool voor speciaal onderwijs te Brasil. (Ag.no. 3140/1982; bijlage 1982 no.1)

3. Brief van het Bestuurscollege dd. 3 maart 1982 betreffende de aanschaf van mobil-units voor de schoolartsen- en schooltandartsendienst.
(Ag.no. 699/1982; bijlage 1982 no. 2)

4. Brief van het Bestuurscollege dd. 22 juli 1982 inzake de uitgifte van grond in erfpacht tegen een symbolische canon aan de Vereniging Country Club Noord.
(Ag.no. 3932/1982; bijlage 1982 no. 7)

5. Brief van het Bestuurscollege dd. 2 augustus 1982 inzake de uitgifte van grond in erfpacht tegen een symbolische canon aan de Stichting "Neptali Esajus Henriquez Sr."
(Ag.no. 3470/1982; bijlage 1982 no. 8)

6. Brief van het Bestuurscollege dd. 30 september 1982 betreffende de beschikbaarstelling van aanvullend krediet voor de aanleg en verbetering van sportvelden.
(Ag.no. 10375/1982; bijlage 1982 no. 22)

7. Brief van het Bestuurscollege dd. 31 januari 1983 betreffende de beschikbaarstelling van aanvullend krediet voor de aankoop van een "Meteo-mast" t.b.v. de Luchthavendienst.
(Ag.no. 9812/1982; bijlage 1983 no. 1)

8. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van de 2e wijziging van de begroting van het Eilandgebied Aruba voor het dienstjaar 1980.
(Ag.no. 12282; bijlage 1980 no. 32) 1)

9. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van de 1e wijziging van de begrotingen voor het dienstjaar 1981 van:
- de Dienst voor Openbare Werken;
- de Telefoondienst;
- het Administratiebureau Ontwikkelingsprojekten;
- de Luchthavendienst;
- het Eilandgebied Aruba.
(Ag.no. 9802; bijlage 1981 no. 19) 1)

10. Brief van het Bestuurscollege dd. 3 mei 1983 betreffende beeindiging bekostiging van de J.N. Andrewschool.
(Ag.no. 5211; bijlage 1983 no. 4)

11. Brief van het Bestuurscollege dd. 17 mei 1983 betreffende afschrijving van oninbare posten.
(Ag.no. 3304; bijlage 1983 no. 5)

12. Brief van het Bestuurscollege dd. 7 december 1982 houdende voorstel tot het verstrekken van geldleningen c.q. schenking aan de F.C.C.A. ten behoeve van de medefinanciering van diverse Volkshuisvestingsprojekten tot een totaalbedrag van f. 10.000.000,-
(Ag.no. 11360/13132; bijlage 1982 no. 23)

1) Dit stuk stond op de agenda van de openbare vergadering van 2 december 1981 doch werd niet in behandeling genomen.
De Raad besloot het stuk op de agenda van een latere vergadering te doen plaatsen.

VOORZITTER: P.BISLIP, Gezaghebber van het Eilandgebied Aruba.

SECRETARIS: A.MUYALE, waarnemend Secretaris van het Eilandgebied Aruba.

AANWEZIG ZIJN DE LEDEN: H. ANGELA, M.I. BISLIP, C.B. BOEKHOUDT, F.H. CROES, A.W. ENGELBRECHT, J.R. FRANK, P.P. KELLY, V. KOCK, D.I. LEO, R. MADURO, C.A MARQUEZ. N.O. ODUBER, J.C. RASMIJN, D. TROMP, H. TROMP, E.J. VOS, alsmede de Gedeputeerde F.B. FLANEGIN.

AFWEZIG ZIJN DE LEDEN: J.F. BAREÑO, G.F. CROES, J.H.A. EMAN, B.J.M. NISBET, F.E.A. DE PALM, alsmede de Gedeputeerden E.M. DE KORT, R.R. ZAANDAM.

De vergadering wordt om 09.00 uur door de Voorzitter geopend.

DE VOORZITTER: Mi ta habri e reunion publico aki y mi kier a yama tur e presentenan un bon bini. Mi ta pidi atencion awor pa nos Himno.

Hierna wordt het "Aruba Dushi Tera" gespeeld.

DE VOORZITTER: Nos ta pasa pa nos agenda di awe. Prome cu esey mi ta participa na e miembronan cu mi ta spera cu e reunion aki bay den un ambiente al caso, no manera e ultimo reunion publico na unda tabata tin debate. Esaki ta pa mi no haña mi obliga ta tuma medidanan cu ley ta pone na mi desposicion.
Nos ta pasa over pa punto di agenda numero uno. Prome cu esey mi kier participa cu; Ingekomen stukken ta poni como agenda nummer 2, esaki ta worde cambia pa 1a.

Den e mes agenda punt 1a bao di i., ta para Proces-verbaal van de beeeindiging, e mester ta Proces-verbaal van de beediging enz.
Nos ta pasa pues pa agendapunt no. 1. Goedkeuring van de notulen van de openbare vergadering van:

- 22 augustus 1973
- 23 augustus 1976 delen I t/m V
- 25 september 1978
- 29 september 1978
- 19 december 1979 delen I t/m IV
- 5 november 1980
- 9 januari 1981
- 19 januari 1981
- 21 januari 1981
- 10 februari 1981
- 12 maart 1981
- 21 april 1981; 09.00 a.m.
- 21 april 1981: 09.00 p.m.
- 9 september 1981
- 22 juni 1981.

Mi kier a puntra e miembronan si nan tin remarque of si nan tin correccion cu nan kier a haci ariba e notulen, sino e notulen a keda aproba.
Nos ta pasa pa agendapunt number 1a., esey ta bay for di a t/m z, e miembronan a haña copia di tur e cartanan cu ta corresponde cu e agendapunt aki y mi ta propone pa nos tuma tur pa kennisneming. No tin otro proposicion pues nan a keda aproba.

Agendapunt number 2. Brief van het Bestuurscollege dd. 3 maart 1982 betreffende de opheffing van de Prins Bernhardschool voor speciaal onderwijs te Brasil. (Ag.no. 3140/1982; bijlage 1982 no. 1). Sprekerslijst ta habri, ningun miembro a inscribi. Riba proposicion di Bestuurscollege, tin miembro cu kier hoofdelijke stemming? E proposicion aki a keda aproba sin hoofdelijke stemming.

Agendapunt 3. Brief van het Bestuurscollege dd. 3 maart 1982 betreffende de aanschaf van mobil-units voor de schoolartsen- en schooltandartsendienst. (Ag.no. 699/1982; bijlage 1982 no. 2). Sprekerslijst ta habri, ningun miembro a inscribi. Tin algun miembro cu kier hoofdelijke stemming? E proposicion ta keda accepta sin hoofdelijke stemming.

Agendapunt number 4. Brief van het Bestuurscollege dd. 22 juli 1982 in zake de uitgifte van grond in erfpacht tegen een symbolische canon aan de Vereniging Country Club Noord. (Ag.no. 3932/1982; bijlage 1982 no. 7) E sprekerslijst ta habri, ningun miembro a inscribi. Tin miembro cu kier hoofdelijke stemming? E proposicion ta keda accepta sin hoofdelijke stemming.

Agendapunt number 5. Brief van het Bestuurscollege dd. 2 augustus 1982 inzake de uitgifte van grond in erfpacht tegen een symbolische canon aan de Stichting "Neptali Esajus Henriquez Sr." (Ag.no. 3470/1982; bijlage 1982 no. 8). Sprekerslijst ta habri, ningun miembro a inscribi. Tin algun miembro cu ta desea hoofdelijke stemming? E proposicion ta keda aproba sin hoofdelijke stemming.

Agendapunt number 6. Brief van het Bestuurscollege dd. 30 september 1982 betreffende de beschikbaarstelling van aanvullend krediet voor het aanleg en verbetering van sportvelden. (Ag. no. 10375/1982; bijlage 1982 no. 22). Sprekerslijst ta habri, ningun miembro a inscribi. Tin algun miembro cu kier hoofdelijke stemming? E proposicion ta keda accepta sin hoofdelijke stemming.

Agendapunt number 7. Brief van het Bestuurscollege dd. 31 januari 1983 betreffende de beschikbaarstelling van aanvullend krediet voor de aankoop van een "Meteo-mast" t.b.v. de Luchthavendienst. (Ag.no. 9812/1982; bijlage 1983 no. 1). Sprekerslijst ta habri, ningun miembro a inscribi. Tin algun miembro cu lo kier hoofdelijke stemming? E proposicion a keda accepta sin hoofdelijke stemming.

Agendapunt number 8. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van de 2e wijziging van de begroting van het Eilandgebied Aruba voor het dienstjaar 1980. (Ag.no. 12282; bijlage 1980 no. 32). Sprekerslijst ta habri, ningun miembro a inscribi. Tin algun miembro cu kier desea hoofdelijke stemming? E proposicion ta keda accepta sin hoofdelijke stemming.

Agendapunt number 9. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van de le wijziging van de begrotingen voor het dienstjaar 1981 van:
- de Dienst voor Openbare Werken;
- de Telefoondienst;
- het Administratiebureau Ontwikkelingsprojecten;
- de Luchthavendienst;
- het Eilandgebied Aruba.

(Ag.no. 9802; bijlage 1981 no. 19). Sprekerslijst ta habri, ningun miembro a inscribi. Tin algun miembro cu ta desea hoofdelijke stemming? E proposicion ta keda accepta sin hoofdelijke stemming. E proposicion di Dienst Openbare Werken, di Telefoondienst, di Administratiebureau Ontwikkelingsprojecten, di Luchthavendienst y di Eilandgebied Aruba ta keda accepta.

Agendapunt number 10. Brief van het Bestuurscollege dd. 3 mei 1983 betreffende beeindiging bekostiging van de J.N. Andrewschool. (Ag.no. 5211; bijlage 1983 no. 5). Sprekerslijst ta habri, ningun miembro a inscribi. Tin algun miembro cu ta desea hoofdelijke stemming? E proposicion ta keda accepta sin hoofdelijke stemming.

Agendapunt number 11. Brief van het Bestuurscollege dd. 17 mei 1983 betreffende afschrijving van oninbare posten. (Ag.no. 3304; bijlage 1983 no. 5). Sprekerslijst ta habri, ningun miembro a inscribi. Tin algun miembro cu ta desea hoofdelijke stemming? E proposicion ta keda accepta sin hoofdelijke stemming.

Agendapunt number 11. Brief van het Bestuurscollege dd. 17 mei 1983 betreffende afschrijving van oninbare posten. (Ag.no. 3304; bijlage 1983 no. 5). E stuk aki tabata ter inzage pa e miembronan. Sprekerslijst ta habri, ningun miembro a inscribi. Tin algun miembro cu ta desea hoofdelijke stemming riba e concept-besluit aki? E proposicion ta keda aproba sin hoofdelijke stemming.

Agendapunt number 12. Brief van het Bestuurscollege dd. 7 december 1982 houdende voorstel tot het verstrekken van geldleningen c.q. schenking aan de F.C.C.A. ten behoeve van de medefinanciering van diverse Volkshuisvestingsprojecten tot een totaalbedrag van f. 10.000.000,-. (Ag.no. 11360; bijlage 1982 no. 23). Sprekerslijst ta habri y palabra ta na Señor Engelbrecht.

DE HEER A.W. ENGELBRECHT: Señor Presidente. Cu e agendapunt aki cu ta un proposicion cu a worde manda pa Eilandsraad pa duna y regala F.C.C.A. un suma di f. 10.000.000,-. pa asina alivia un necesidad grandi cu ta reina den pueblo pa loke ta trata casnan di pueblo y ayudo pa stimula construccion di cas propio. Mi kier a haci algun pregunta y tambe algun remarca. Pa cuminza, nos fraccion por bay di acuerdo cu e proposicion aki, pasobra nos ta sigur cu esaki ta algo cu hopi hende ta wardando. Hopi hende tin necesidad di cas y nos ta kere cu sin duda te hasta e f. 10.000.000,-. aki por worde considera como mucho abao, e lo mester ta mas halto, mirando e cantidad di peticion cu tin pa haña of pa construi un cas.
Nos por a saca for di e proposicion aki cu e diferente proyectonan manera Grootonderhoud Volkswoningen, Renovatie Eigenwoningbezit, Nieuwbouw Volkswoningen, Zelfbouw y hasta e projecto Renovatie Esso Heights y Village. Mi kier a haci pregunta pa sa cuanto placa di esaki di parti di meerjarenplan a worde ricibi caba, door di Bestuurscollege for di Hulanda. Cuanto a worde ricibi pa loke ta trata e proposicion pa e aña aki loke ta para den e carta aki. Gobierno ta papiando di dos fase, por ejempel Nieuwbouwprojecten, pero di e f 52.5 millon cuanto a drenta caba. Tambe di e otro projectonan mi kier a haña sa for di parti di Bestuurscollege cuanto di e placanan necesario di parti di meerjarenplan a drenta caba.
Mi tin un remarca pa haci como mi no tin hopi tempo den Eilandsraad mi a haña mi obliga na diferente ocasion pa haci un apelacion riba Secretaris di Eilandgebied pa mi haña stuk necesario pa asina mi por haci un estudio di loke nos ta bay trata.
Tambe den contestacion di e preguntanan di parti di Bestuurscollege mi por a ripara riba un pregunta pa loke ta trata jaarverslag, pregunta number 3 pa un staat di entrada y gastonan di F.C.C.A. e contesta tabata: pa un relato di entrada y gastonan di F.C.C.A. nos lo kier referi na jaarverslag di F.C.C.A. pa 1981 ya cu relato pa 1982 lo bin cla den curso di e aña aki. Pa tira un bista den e relato aki por acudi cerca Secretaris di Territorio Insular. Pa loke ta trata di e tiramento di bista ey ta algo cu ta causa hopi cansancio y mi ta kere cu na unda ta scirbi cu nos como miembronan di Eilandsraad mester haña e stuknan, mi ta kere cu e contestacion asina no ta na su lugar. Mi a check e oprichtingsakte di F.C.C.A. anto articulo 24 ta bisa: Van de overeenkomstig artikel 22 lid 6 goedgekeurde jaarreking en een accountantverslag der stichting wordt door het bestuur namens het Bestuurscollege binnen een maand na die goedkeuring een exemplaar naar de Eilandsraad ter kennisneming gezonden. Awor si nos haci un pregunta pa nos haña e jaarverslag no mester duna un contesta cu nos mester bay cerca Ei-

landssecretaris pa haña e stuk ter inzage. E cos ey nos mester a haña den nos man. Tin hopi caminda poni cu cierto stukken ta ter inzage cerca di Secretaris. Esaki ta un cos cu ta stagna e trabao di Eilandsraad y lo mi kier propone of pidi si Señor Presidente por haci un apelacion riba Bestuurscollege pa mas di e stuknan aki bin ter beschikking di Eilandsraad. No pa continuamente nos mester acudi cerca Eilandssecretaris cu tambe ta yen di trabao y diferente biaha ora bo mester di haña Eilandssecretaris e ta den un reunion cu Bestuurscollege.
Señor Presidente, tambe mi kier a puntra pa loke ta trata di e casnan bieuw cu ta cay bao di e grootonderhoudsbeurt. Mi por a saca afor door di preguntanan cu nos a haci cu tin 83 cas, pero den e proposicion cu a worde manda pa raad ta para cu tin 190 casnan bieuw cu a worde traha den e periodo '46 -'47 dus aki tin un cos cu no ta comprendibel y si Señor diputado por a duna un splicacion. Den e contestacion ta papia cu di aña '46 -'47 tin 83 cas den beheer di F.C.C.A. y den e carta, e proposicion pagina 2 ta papia over di een groot achterstallig onderhoud aan de circa 190 oude volkswoningen welke gebouwd zijn in in '46 -'47. Eynan dus tin algo cu no ta klop. Tambe mi kier sa con e sistema di cumpramento di e casnan di pueblo ta bay. Mi sa cu tin hopi hende cu ta biba den e casnan aki y cu na mi parecer tin e moda pa cumpra e casnan pero mester tin un kortsluiting algun caminda, pasobra e hendenan aki no sa cu nan por cumpra e cas. Kiko a worde haci pa parti di Gobierno pa mustra e huurdo di cas cu e por cumpra e cas. E ta un cos fastioso cu un hende ta biba mas cu 10 aña den un cas y ta pagando huur a sabiendas cu e casnan ta na venta. Mi kier a sa di Gobierno, mirando e contestacion cu nos a haña cu tin 2 aña depende di e entrada di e huurdo, ta kiko ta e sistema pa haña e huurdonan pa nan cumpra e casnan aki. Tambe papiando di e otro casnan di pueblo, casnan popular, cu a worde construi despues di aña '46 -'47, mi kier sa si gobierno ta encaminando e posibilidad pa esnan cu ta biba den e casnan aki pa cumpra e casnan aki na un sistema di huurkoop. E pagamento di huur ta algo frustrante, pasobra bo ta pagando pa algo cu no ta bira di bo nunca. E intencion pa traha mas cas di pueblo cu e proposicion cu nos tin awe e gobierno hunto cu F.C.C.A. lo percura pa esnan cu haña e casnan aki di biaha por ta doño di e cas. Esaki ta un pregunta mesora despues di esunnan di e casnan cu ta existi caba.
Mi kier sa pasobra den e contestacion di e huurnan compara cu aña '75 y '83 na pagina 4 ta papia cu un cas di 3 camber ta costa di f 56,-- pa f 90,--. Mi ta corda cu na '75, si mi no ta hera e diputado di e tempo ey, Señor Guillermo Trinidad, a papia riba e casnan cu tabata den construccion cu e huur di e casnan aki lo ta basta halto, unda na cierto caminda esunnan cu un cierto entrada lo haña subsidio. Si mi no ta hera e huur cu el a papia e tempo ey tabata surpasa cien y pico florin, e por ta f 135,-- of f 150,--. Mi kier a puntra, pasobra mi no por imagina mi cu e f 90,-- maximum cu ta cuadra cu un cas di tres camber-- cas di un camber ta f 71,= cas di dos camber f 81,--, tres camber f 90,-- tabata e casnan cu e tabata referi na dje. Segun mi tabata casnan di tres camber pero cu huur mucho mas halto unda di parti di gobierno e huurdo lo haña subsidio si su entrada ta na un cierto nivel. Esaki lo ta bon si bin un splicacion di parti di e Diputado.
Tambe mi kier a haña sa ta di con ta menciona e projecto Renovatie Eigenwoningbezit, esey kier meen cu e ta en coneccion cu e Grootonderhoud Volkswoningen. E pregunta cu mi tin en cuanto di e projecto aki ta specificamente si e projecto aki a worde institui pa e casnan popular of pa tur hende cu tin cas. Na di dos lugar cuanto e capital ta actualmente di e projecto Renovatie Eigenwoningbezit. E ta worde menciona pero mas detalles no ta worde duna.

Un observacion, mi a cuminza cu bisa cu mi ta haña e f. 10.000.000,-- un poco abao pero mi ta lesando na pagina 3 ariba: Gelet echter op de huidige

omstandigheden en ontwikkelingen binnen de algehele problematiek van meerjarenplan financiering en op het feit dat het hier in eerste instantie om een primaire zorg van het Eilandgebied gaat --mi ta di acuerdo-- alsmede rekening houdende met de gelukkige omstandigheid dat het Eilandgebied momenteel over enige financiele reserve beschikt. E parti ey over di e gelukkige omstandigheid, cuanto e reserve ta y si e f. 10.000.000,-- no por a worde hisá, aumentá. Mirando tambe cu Eilandgebied lo haña un entrada di parti di nos compania di petroleo LAGO y tambe un parti di otro entrada, mi kier a puntra si en verdad lo por worde aumentá? E idea di cas aki mi ta haña algo hopi necesario y si mas hende, nos tin un peticion di ocho cien y pico hende di cual 500 a 1000 no ta registra, esey kier meen cu un cantidad di hende tin cu ta wardando riba un cas.
Pa ultimo pa loke ta trata e renobacion di Village y Esso Heights, mi a ripara cu e ruilwoningen ta zo goed als klaar y mi kier sa ki dia e hendenan ta cuminza sali for di e casnan cu nan tin actualmente pa e renobacion di Village cuminza.
Te aki den prome vuelta, Señor Presidente.

DE VOORZITTER: Danki Señor Engelbrecht. Palabra ta na Señor Kock.

DE HEER V.KOCK: Señor Presidente! Di parti di fraccion di Partido Patriotico Arubano nos tin cu trece padilanti cu nos fraccion ta bay di acuerdo cu e proposicion di Bestuurscollege unda ta worde proponí pa duna un prestamo y tambe regala F.C.C.A. f. 10.000.000,-- pa financiamento di diferente projecto di Volkshuisvesting.
Mi kier trece padilanti cu esaki pa e simple motibo cu nos a ripara cu den e simposium of conferencia, seminario cu nos tabata tin cu F.C.C.A. unda cu nos a participa caminda a worde treci padilanti door di diferente instancia cu e situacion di Volkshuisvesting na Aruba no ta algo di gaba. A worde treci padilanti door di diferente instancia cu na e momento aki na Aruba ta bibando personanan den loke nan ta yama appartments tras di un cas. Eynan a surgi e pregunta si Bestuurscollege ya a duna e richtlijn na Domeinbeheer of na D.O.W. cu no mag traha appartments riba un terreno cu tin un cas caba. Den e simposium e problematico y mi kier puntra Bestuurscollege si esaki ta valido ainda. Tambe den e simposium unda nos a haña expertonan, ingenieronan di Puerto Rico cu a trece nan ideanan padilanti, nos a ripara cu loke a worde poni ariba papel ayanan, nos por remarca cu e situacion ta asina cu na un dado momento tin asina tanto peticion pa un volkswoning of un peticion pa di un of otro manera haña un cas pa biba aden. Mi kier puntra Bestuurscollege cu na e momento aki, meimei di aña cuanto peticion tin pendiente pa di un of otro manera haña un cas?
Señor Presidente, loke mi kier trece padilanti tambe ta lo siguiente. Diferente vez mi a trece den Eilandsraad padilanti e idea cu e situacion di ora cu bo ta traha un cas door di zelfbouw, bo ta ripara cu e zelfbouw ta duna problema na e trahado di cas. Zelfbouw ta worde berekend cu labor ta costa cien y algo florin y materiaal ta f 325,-- of algo asina, en todo caso un suma cu ta hopi abao cu ta trece cu e personanan cu cuminza traha un cas via F.C.C.A. na un dado momento ta haña nan obliga di bay haci un prestamo adicional pa nan por caba e cas. E loan cu ta worde poni pa traha e cas ta si e mes traha e cas. Den e caso aki nos por trece padilanti cu aki nan ta hende cu sa algo of cu tin un famia cu sa algo. Loke mi kier propone eigenlijk ta pa check e posibilidad no solamente di zelfbouw pero tambe di medezelfbouw, laga nos yam'e asina. Bo ta haña prijs un poco razonabel cu e personanan no ta haña nan mes den problema durante construccion cu na final nan ta keda debe F.C.C.A. y nan ta keda debe dos tres banco mas y nan ta keda debe un bouwmateriaal handelaar hopi cen. Mi kier puntra Bestuurscollege kiko ta nan opinion en cuanto di esaki.
Voor de rest nos ta spera cu manera ta scirbi den e carta aki cu e reserve-

nan ta hopi pa Territorio Insular di Aruba y si ta asina cu reservanan ta worde usa solamente pa projectonan manera esaki di cual nos por bisa cu Partido Patriotico Arubano ta completamente di acuerdo.
Masha danki!

DE VOORZITTER: Danki Señor Kock. Asina nos a yega na final di eerste ronde di e sprekernan y mi kier a pasa palabra pa Bestuurscollege. Mi ta schors e reunion pa cinco minuut.

De geschorste vergadering wordt hervat.

DE VOORZITTER: Mi ta reanuda e reunion. Palabra ta na Bestuurscollege. Palabra ta na diputado Kelly.

DE HEER P.P. KELLY, GEDEPUTEERDE: Señor Presidente. Mi kier a cuminza cu duna contestacion riba e preguntanan cu a worde haci. A worde puntra cuanto placa di meerjarenplanfonds a worde ricibi caba. Mi mester bisa cu loke ta concerni vivienda a worde aproba 13.5 millon florin pa construccion di cas propio. E suma a worde ricibi.
Ademas aña pasa a worde aproba 2.5 millon florin y e aña aki 18 millon florin pa e segundo fase di construccion di cas propio, pues nos por weita cu pa construccion di cas propio den e diferente formanan cu tin esta di casco, tin un continuidad pa motibo cu tin suficiente placa disponibel pa e construccion of pa yuda personanan cu kier haci uso di e facilidadnan di F.C.C.A. pa yudanan construi nan propio cas.
Di parti di Bestuurscollege ta O.K. pa manda un ejemplar di e jaarrekening pa Eilandsraad manera ta poni den Statuut, no tin nada contra.
Kiko a worde haci pa parti di gobierno pa pone e eventual cumprado pa e casnan bieuw di 1946 - '47 na haltura. Di parti di F.C.C.A. e personanan cu por bin den remarca pa cumpra un cas a haña un carta di F.C.C.A. den cual nan ta worde participa pa acudi na F.C.C.A. den caso cu nan ta interesa pa cumpra e cas cu nan ta biba aden.
Pa loke ta concerni e casnan otro cu esunnan di 1946 -'47 no tin un decision ainda pa bende e casnan ey y mi ta kere cu mirando e circumstancianan cu nos ta den na e momento aki tampoco ta oportuno pa bende e casnan ey. Mas ainda e ta worde enfatisa cu tin e facilidad pa un persona por traha su propio cas. Pues aki nan ta keda na e persona si e ta biba den un volkswoning cu si e kier haci uso di e facilidadnan pa traha su propio cas etc, e por acudi na F.C.C.A. y lo por bini na remarca.
En cuanto di huurnan tin un maximum cu ta stipula pa huurcommissie.
E Renovatie Eigenwoningbezit a worde puntra si el a worde institui pa e volkswoningen, esta pa esunnan cu a cumpra volkswoning of pa casnan particular y cuanto e capital ta. Aki mi kier bisa cu e projecto pa drecha cas aña pasa den Parlamento a worde aproba credito den forma di fianza pa duna F.C.C.A. un capital di 2 millon florin pa e projecto ey y esey pa renovacion di casnan particular. Naturlamente pa esunnan cu ta bin na remarca segun criterionan stipula pa esaki.
Si e f. 10.000.000,-- no por worde aumenta. Na e momento aki nos ta kere cu e f. 10.000.000,-- ta suficiente pa e projecto. Naturalmente mas placa cu tin disponibel pa projecto di vivienda ta mas mihor. Nos tin cu tene cuenta sin duda cu loke por worde construi den e tempo cu pone e credito disponibel.
Ki tempo e wisselwoningen ta worde usa? Mi ta kere cu muy pronto e wisselwoningen ta worde usa, e fecha exacto mi no por duna. Nan no ta cla completamente, nan ta practicamente cla, na momento cu nan ta cla nan lo worde usa.
Si Bestuurscollege a bisa Domeinbeheer pa no traha appartments mas? E pregunta aki lo worde contesta door di colega Oduber.

Cuanto peticion tin pendiente pa haña un cas? Pa haña un cas na huur tin 1775, pa construi un propio cas 1907, pa cumpra un cas 70, mi ta bisa cumpra un cas den sentido di traha un cas y despues cumpre for di F.C.C.A. Pa cumpra un cas den forma casco tin 114. Cu e suma disponibel pa metro cuadra pa e factor labor e ta abao.
Mester bisa cu pa construccion di propio cas pa loke ta concerni e parti di labor ta worde calcula f 50,-- pa metro cuadra. Na e momento aki ya tabata tin e sistema di semi-zelfbouw, esta na unda persona cu su mes no por construi por paga otro hende pa yude construi y den e caso ey e ta f 100,-- pa metro cuadra. Den forma di casco e ta worde calcula riba 150,- pa metro cuadra. Mi kier a remarca si cu te awor mayoria di esunnan cu a haña ayudo pa construi nan propio cas den mayoria caso no a haci uso di e placa disponibel pa nan completo. Mayoria di nan a keda bao di e suma cu ta disponibel pa nan. Tin caso cu nan a surpasa pero eseynan ta masha poco compara cu esunnan cu mi a menciona prome.
Renovacion di vivienda ariba henter Aruba tin atencion di gobierno y ta bezig trahando riba un project dossier pasobra nos tur sa cu no ta solamente den Village y Esso Heights so tin casnan cu mester worde renova sino ariba nos henter isla.
Señor Presidente cu esaki mi ta kere cu mi a contesta tur e preguntanan cu a worde haci.
Masha danki.

<u>DE VOORZITTER:</u> Danki Señor Kelly. Palabra ta na Señor Oduber.

<u>DE HEER N.O. ODUBER, GEDEPUTEERDE:</u> Señor Presidente. Tin un pregunta cu si di Bestuurscollege tin un decision pasa pa Domeinbeheer cu ariba terrenonan duna den erfpacht no mag di construi apartamento. E pregunta sec haci asina, en lo general no ta asina cu gobierno a bisa cu ningun caminda na Aruba por traha apartamento mas. Nos tin cu mire den e desarollo turistico di e isla. E ta lo siguiente. Despues cu nos a ricibi multiple kejonan den zonanan unda plannan a worde traha pa vivienda pa hende biba a bin resulta cu ora Domeinbeheer cu ta bay prome pa diferente departamentonan y tambe pa check si e persona verdaderamente tin e terreno den erfpacht of den eigendom di forma cu e por construi ta bin resulta cu mayoria of den gran parti di e peticion ta worde pidi pa traha un camber pa dos pa e hende cu ta yuda den cas.
Den practica ta resulta cu hopi di nan ta bira apartamento nos a ricibi hopi kejo di esunnan cu ta biba den e barionan aki pa motibo cu nan tranquilidad ta worde stroba.
Hendenan ta reclama gobierno cu valor di loke nan a construi ta baha door di esaki.
Nos a tuma un decision pa mira con mas tanto cu ta posibel lo por evita esaki. Mi tin cu bisa cu den practica esaki lo bira hopi dificil pa controla, pasobra si un hende pidi permiso pa construi un y e ta cumpli cu tur exigencianan di ley y e kier traha cerca di su cas un camber pa e hende cu ta yuda den cas, lo cual ta worde exigi si e tin un persona di exterior pa keda cerca di dj'e pa yudanza den cas, esaki ta converti su mes den un apartamento despues. Esaki a resulta den practica manera cu mi a bisa caba hopi dificil pa controla. Nos ta mirando e casonan, caso pa caso pa motibo si bo mira e decision ariba su mes cu ta bisa cu lo no por mas esaki ta mucho abstracto. P'esey nos ta reconsiderando pa mira kiko por worde haci pa evita esaki, pasobra esunnan cu ta biba den e zonanan aki ta reclama y ta kere cu nan tin tur nan razon pa motibo cu tempo cu nan a haña e terreno a worde bisa cu riba e terreno por worde construi un woonhuis, un cas pa nan biba aden, ta bin resulta cu awor aki cu hopi caminda pega pega cu nan cura di cas, cu permiso o sin permiso ta worde traha un casita, con bo kier yam'e un cuarto acerca, ta worde bisa cu ta pa trahador di cas e ta y despues e ta worde alquila door di otro. Esaki berdaderamente pa esun-

nan cu ta biba ey banda ta reclama y cu razon. Mi ta bisa cu nos ta buscando tur posibilidad pa purba evita esaki. Bo no por mir'e den e contexto cu gobierno a prohibi esaki completamente. Den esaki nos tin e flexibilidad necesario cu tin casonan cu ora cu mira e realidad y e lugar cu e ta aden y e no ta ningun estorbo, mirando e desarollo pasobra bo ta worde confronta cu loke ta traha caba, asina ta caso pa caso nos ta mirando nan pero mi tin cu bisa cu gobierno tin cu sigui mira con por evita cu esaki lo por tuma lugar. Si tin persona cu si kier construi apartamento gobierno lo mester bay destina terreno manera cu tin actualmente pa e por haci'e. Mi ta kere cu na unda un hende ta biba den tur su tranquilidad mas tanto cu ta posibel mester worde evita, esaki ta obligacion di gobierno pa e haci'e.
Señor Presidente, mi ta kere cu mi a contesta e pregunta cu a worde haci.
Danki!

DE VOORZITTER: Danki Señor Oduber. Nos ta pasa awor pa tweede ronde y palabra ta na Señor Engelbrecht.

DE HEER A.W. ENGELBRECHT: Señor Presidente. Mi kier a yama danki na e diputadonan pa e contestanan cu nan a duna riba e preguntanan cu mi a haci.
Mi ta contento di tende cu den termino corto nos lo haña e jaarrekening di parti di F.C.C.A.
E contesta riba bendemento di e resto di casnan cu a worde construi '46-'47 y tambe e casnan popular cu a worde construi despues mi a trece padilanti cu e sistema di huurkoop lo ta un sistema cu ta beneficia no solamente e huurdo, pasobra e sa cu ta su cas y ta mantene den bon condicion pero tambe mi ta kere cu e ta den ventaja di F.C.C.A., pasobra den tal caso e ta haña placa pa e traha otro cas y haci otro uso cu e placa. Por ejempel, tin 4 millon florin cu ta necesario pa e groot onderhoud beurt, si esaki no tabata e caso y hendenan tabata doño di e casnan e 4 millon aki por a worde usa pa traha otro casnan popular.
Mi ta spera cu den futuro toch ta bini cu e pensamento pa e hendenan haña nan cas tambe den sistema di puntra e hendenan aki si nan ta interesa di cumpra e cas back cu nan ta biba aden.
Pa ultimo mi kier ripiti manera mi a bisa na cuminzamento cu nos fraccion ta bay di acuerdo cu e proposicion aki y nos ta duna nos aprobacion.
Te aki, Señor Presidente.

DE VOORZITTER: Danki Señor Engelbrecht. Señor Kock.

DE HEER V. KOCK: Señor Presidente. Despues di tende e contestanan di e diferente diputadonan tocante di e preguntanan cu a worde haci mi por bisa cu e situacion ta hopi grave na Aruba. Si nos combina e contesta di e diputadonan bo ta haña cu actualmente tin al rededor di 4000 famia cu tin necesidad di un cas. Cuater mil famia, esaki lo ta teniendo cuenta cu tin 17.000 cas na Aruba un percentaje hopi halto.
Si bo combina e contesta di e diputado na unda e ta bisa cu a trece un richtlijn caminda no mag di traha appartments ariba un terreno cu ta den erfpacht tras di un cas, bo por ripara cu si bo waak bon cu e appartments riba un terreno den erfpacht, tras di un cas, na e momento aki eigenlijk a trece un alivio den e situacion di e 4000 famia cu ta den necesidad di un cas.
Tambe lo mi kier trece padilanti cu e decision cu Bestuurscollege a tuma tocante di appartments, mi por bisa cu aki na momento cu na Aruba no tin e ley riba ruimtelijke verordening, Bestuurscollege eigenlijk no por tuma un decision asina. Tin diferente solucion pa esaki y mi ta kere cu podiser un sugerencia por worde treci padilanti cu ora bo duna un hende un terreno den erfpacht, e metro cuadra cu bo ta dun'e mester ta asina cu e posibilidad pa construi un appartment atras den cura lo worde limita. Dus cu e contesta cu e diputado a duna nos mi por bisa cu e situacion na e momento aki ta basta alarmante si na e momento aki 4000 famia na Aruba ta den necesidad

di un cas.
Tambe mi kier trece padilanti cu den e peticion cu Bestuurscollege a haci nos pa un prestamo o un regalo di 10.000.000,-- tin ideanan di Bestuurscollege pa bay den direccion di pre-fab? Si bo waak den e pueblo di Noord bo ta mira un projecto cu ta worde traha y cu yama PALIKOKO project, y eynan bo ta ripara cu ta pre-fab woningen ta worde poni. E ta bini completamente cla poni ariba un fundeshi.
Esaki nos sa masha bon y mi no ta componde con Bestuurscollege por a bay di acuerdo pa duna permiso pa traha cu e sistema di pre-fab ya cu esaki ta kita hopi hende nan pida pan, manera carpinte, metselaar un bendedor di material etc. E casnan aki ta bini di exterior completamente cla y ta worde poni ariba un fundeshi aki na Aruba.
Den e plannan di Bestuurscollege pa e volkshuisvesting mi ta spera cu esaki ta un excepcion. Mi kier puntra Bestuurscollege si e permiso cu a worde duna pa traha pre-fab woning of un projecto di pre-fab si esaki ta algo excepcional of si esaki Bestuurscollege tin plannan pa laga traha of duna permiso pa traha pre-fab woningen, pasobra e ora nos ta haña cu hopi hende na Aruba ta keda sin trabao, especialmente metselaar y carpinte. Mi pregunta ta cu si den e plannan cu nos tin aki nan pa f. 10.000.000,-- of pa den futuro Bestuurscollege ta pensa ariba e sistema di pre-fab cu tambe lo ta algo alarmante pa Aruba. Mi ta spera di haña contesta ariba esaki.
Masha danki Señor Presidente.

DE VOORZITTER: Danki Señor Kock. Nos a yega na final di tweede ronde y mi ta pasa palabra na Bestuurscollege. Diputado Kelly.

DE HEER P.P. KELLY, GEDEPUTEERDE: Señor Presidente. Bestuurscollege no tin e intencion pa bini cu e sistema pre-fab pa volkswoningen. En cuanto si e caso aki ta permiso excepcional mi tin cu bisa cu esey no ta cay bao di e topico di vivienda. Lo ta den un otro reunion mi por contesta esaki.
Mi ta ripiti cu pa volkswoning no ta bini cu e sistema pre-fab.

DE VOORZITTER: Danki Señor Kelly. Asina nos a yega na final di e beraadslaging. Tin vraagpunten?
Señor Kock.

DE HEER V. KOCK: Señor Presidente. Mi no a haña contesta ariba mi pregunta. Mi a puntra si Bestuurscollege tin plan pa den futuro sigui duna permiso pa pre-fabwoning.

DE VOORZITTER: Danki Señor Kock. Señor Kelly.

DE HEER P.P. KELLY, GEDEPUTEERDE: Señor Presidente. Mi a contesta cu loke ta concerni volkswoning, Bestuurscollege nunca a duna un permiso pa pre-fab y te ainda Bestuurscollege no tin e intencion pa bin cu e sistema di pre-fab.

DE VOORZITTER: Danki Señor Kelly. Señor Kock.

DE HEER V. KOCK: Señor Presidente. Mi a papia di pre-fab woningen y mi no a papia di pre-fabvolkswoningen. Esaki, como miembro di Parlamento lo mi kier a haña un contesta exacto. Kiko Bestuurscollege tin den su ideanan, den su planificacion pa pre-fabwoningen den futuro.
Masha danki.

DE VOORZITTER: Señor Oduber.

DE HEER N.O. ODUBER: Señor Presidente. Te asina mi por a averigua nos no tin un decision en cuanto di un manejo pa pre-fab woningen. Nos como gobier-

no semper ta tene cuenta cu empleo. En vista di esey te ainda nos no a bin cu un decision definitivo cu ta bisa cu e ta worde accepta den ki contexto of no.
Danki.

DE VOORZITTER: Danki Señor Oduber. Asina nos a yega na final di tweede ronde y nos ta bay over pa accepta e proposicionnan di ley presenta. Nos tin 4. Nos ta pasa over pa esun di prome, e lening di 2.5 millon a base di dos 2,5%. Mi ta pasa over pa e artikelsgewijze behandeling. Articulo 1. Articulo 2. Articulo 3. Articulo 4. E consideracionnan. E titulo. E concepto den su totalidad. Tin miembro cu ta desea hoofdelijke stemming, sino e ta keda accepta sin hoofdelijke stemming.
Projecto number 2, esey ta verstrekking di un bedrag di 2.5 millon pa e ta renteloos pa financiering di 100 volkswoning. Nos ta pasa artikelsgewijze behandeling. Articulo 1. Articulo 2. Articulo 3. E consideracionnan. E titulo. E projecto den su totalidad. Tin miembro cu ta desea hoofdelijke stemming, sino e ta keda accepta sin hoofdelijke stemming.
Projecto di ley number 3 cu ta un fianza di 1 millon florin a razon di 4%. Nos ta pasa artikelsgewijze behandeling. Articulo 1. Articulo 2. Articulo 3. Articulo 4. E consideracionnan. E titulo. E projecto den su totalidad. Tin miembro cu ta desea hoofdelijke stemming, sino e ta keda accepta sin hoofdelijke stemming.
Nos ta pasa pa e projecto di ley number 4, un fianza di 4 millon florin a razon di 4% di interest pa aña. Nos ta pasa pa artikelsgewijze behandeling. Articulo 1. Articulo 2. Articulo 3. Articulo 4. E consideracionnan. E titulo. E projecto den su totalidad. Tin miembro cu ta desea hoofdelijke stemming, sino e projecto ta keda accepta sin hoofdelijke stemming.
Asina pues nos a yega na final di nos reunion di awe. Mi ta pidi atencion pa nos Himno.

Hierna wordt het "Aruba Dushi Tera" gespeeld.

De vergadering wordt door de Voorzitter op 14 juni 1983 om 10.10 uur a.m. gesloten.

Aldus vastgesteld in de vergadering van................

DE VOORZITTER,

DE SECRETARIS,